

Oponentský posudek
na doktorskou disertační práci
Mgr. Kateřiny Garcia

Aspekty soluňské varianty judeošpanělštiny.

Paní Mgr. Garcia předložila unikátní rozsáhlou doktorskou disertační práci, v níž se zabývá problematikou soluňské varianty judeošpanělštiny.

Svou práci autorka rozčlenila do tří velkých celků. První z nich je historický; zabývá se v něm nejen postavením judeošpanělštiny mezi ostatními jazyky, které byly, nebo dosud jsou, používány v různých oblastech židovské diaspory, ale pojednává zde velmi podrobně a zasvěceně o pojmu Sefarad a o historiích sefardské diaspory, jejíž součástí je i soluňská židovská obec. V závěru tohoto celku se pak podrobně věnuje dějinám judeošpanělštiny, jejímu vztahu k jazyku ladino, jejím variantám a způsobům písemného zachycování tohoto jazyka. (v této souvislosti se zmiňuje i o Raši písmu – viz s.82-7 – s.83 by bylo vhodné vyložit konstatování v posledním odstavci). Zajímavá je klasifikace judeošpanělských variant, bylo by však vhodné doložit odkud je tato klasifikace převzata, zda se jedná o standardní dělení, obecně uznávané – chybí mi zde poznámky. V závěru tohoto prvního oddílu pak již autorka přechází k charakteristice (popisu) hlavních vývojových etap soluňské judeošpanělštiny od počátků židovského osídlení Soluně až do současné doby.

Samotné jádro předložené práce tvoří její druhá část, v níž autorka podala synchronní lingvistickou analýzu soluňské judeošpanělštiny. Její lingvistická analýza je zaměřena na popis nejvýznamějších jevů jimi se soluňská judeošpanělština odlišuje od současné normy španělštiny. Domnívám se, že by bylo užitečné i srovnání s ladinem, zejména co se týče literárního využití judeošpanělštiny v románu Enrique Saporta y Beja. V úvodních pasážích charakterizuje materiály, z nichž vychází její analýza, na transkripci a na fonetické problémy (opět by bylo zajímavé srovnání s ladinem).

Následuje charakteristika morfosyntaktického systému a lexika, kde si všímá zejména výpůjček a důležitých sémantických oblastí.

Práce je doplněna dotazníkovým výzkumem, pojednáním o vitalitě soluňské judeošpanělštiny a přehledem sefardských studií ve světovém měřítku. Vhodně je zařazen i informativní materiál, který obsahuje textové přílohy, dotazník a plánky Soluně.

Hodnocení:

Předložená doktorská disertační práce paní Mgr. Kateřiny Garcia představuje rozsáhlé ucelené pojednání o judeošpanělštině, jazyku používaném soluňskými Židy jako jednou z úzce vymezených skupin židovské diaspory. Za velmi užitečné považuji, že autorka se neomezila jen na popis tohoto jazyka, ale své lingvistické pojednání zasadila do historického rámce. Při zpracování používala nejen velmi rozsáhlý počet odborné literatury, ale vycházela i z vlastního výzkumu. Kromě srovnání s normativní španělštinou by bylo, podle mého názoru, zajímavé i srovnání se spisovnou formou ladina. Na některých místech práce by bylo vhodné více dokládat příslušná tvrzení odkazy v poznámkovém aparátu (viz výše). I když jsem si vědom toho, že práce je předkládána na Ústavu románských studií UK, přesto se domnívám, že by bylo užitečné připojit, alespoň k ukázce literárního textu (IL), i český překlad.

Závěr:

Doktorská disertační práce Mgr. Kateřiny Garcia je originální a samostaná, přináší nové poznatky nejen v českém odborném prostředí, ale i v měřítku světovém. Zasloužila by si rozhodně publikační využití. Předloženou práci považuji za plně disertabilní a doporučuji její přijetí k obhajobě.

V Praze dne 2. listopadu 2007.

Doc. PhDr. Bedřich Nosek
vedoucí Ústavu židovských studií
při UK HTF